

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chisetelana, Codreana, Coârni (Buteni), Codru (Lușă), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economii, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hațegana, Insofire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavosdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvoru. (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lu mina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoial, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugaru (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de Impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sălmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercățiană, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

ABONAMENTUL:

PE 1 AN LEI 100—, PE ½ AN LEI 50—.

== NUMĂRUL 2 LEI. ==

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĒDATU și CONSTANTIN POPP

Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

DE SPAȚIUL UNUI cm² CĂTE 50 BAN.

SUMARUL:

Banca și bancherii. — Un cuvânt către instituțiile economice din Ardeal. — Plata celor 40%. — Banca Națională. — Cronică: «Institutul economic românesc». O convenție cu Cehoslovacia. În chestiunea taxei de 5%. În chestiunea efectelor depozitate în Ungaria. Spicuri din bilanțuri pro 1920. Comerțul englez. Scăderea prețurilor în Anglia, Germania și România. Diverse.

Banca și bancherii.

Sub acest titlu cetim în revista de specialitate *Bursa* dela 13 crt., câteva interesante constatări asupra începutului și dezvoltării întreprinderilor bancare în România (e vorba numai de vechiul regat). Dăm și noi în extras aceste constatări:

«Din simplu mijlocitor între muncă și capital, din simplu ajutor al industriei și comerțului, banca a devenit proprietara capitalului, dictatoarea muncii, stăpâna industriei și comerțului.» Iată o constatare — adăugăm noi — care ni se pare, că flxează foarte bine situația de azi a băncilor din vechiul regat, aproape fără excepție. O bancă mai mare de credit care să se ocupe exclusiv cu afaceri propriu zis de bancă, pe cât știm, nu există pe întreg teritoriul vechiului regat. Este de sigur o mare lacună aceasta în viața noastră economică-financiară. Și în legătură cu aceasta trebuie să mai relevăm aici încă și o altă mare lacună: lipsa legiferării uzurăriei, a acestei boale de care suferă economia noastră națională din regat. Tocmai zilele acestea am avut ocazie să vedem un caz — pentru noi cei de aici — neobicit și de necrezut de uzurărie, care ne face să condamnăm libertatea absolută de concurență «în sus» de dobânzi la împrumuturi. O bancă destul de mare socotește

unui client al său — afirmative după învoia cu acesta — la un împrumut de 1 mil. Lei pe timp de 8 luni o dobândă de Lei 540,000 plus Lei 150,000 participare la beneficiu. După legea de uzură ungară de aici un asemenea caz, nu putea rămânea nepedepsit.

Dar să vedem și alte constatări ale articolului, de care ne ocupăm. Iată ce ne spune autorul aceluia referitor la primele începuturi de viață bancară în România veche:

«Primii zarafi au fost în Muntenia grecii, evreii spanoli și armenii veniți din Constantinopol, iar în Moldova (afară de orașul Galați, care ca port, a fost supus și el influenței orientale) evreii galițieni.

Când a luat naștere Statul român, s'a înființat o bancă de emisiune, Banca României, cu capital austro-englez și cu conducere pur austriacă. Cam în acelaș timp s'au mai stabilit în România și alte case de bancă austriace, cu ajutorul financiar al băncilor din Viena ca Länderbank, Wiener Bankverein și alte firme individuale.

Câtă vreme aurul era moneda curentă, în România se lucra cu galbenii austriaci cu lirele otomane și dela războiul din 1877 cu polii imperiali rusești. Operațiile de bancă erau simple: agricultorii noștri se împrumutau dela bănci ca să-și facă lucrările de câmp și să-și satisfacă nevoile casnice și de club; Statul se împrumuta pe termene scurte dela aceste bănci; funcționarii își scontau lefurile; comerțul en gros lucra în mare parte pe bani gata la import și expōt, comerțul de detaliu de asemenea, cât vindea țărănilor sau acorda credite, ca și băncile, clientelei compuse din boieri și funcționari. De industrie nu se vorbea încă pe acea vreme. Ea exista în stare fragmentară sau embrionară. O oarecare

desvoltare avea morăritul și industria forestieră era rudimentară.

Abundența aurului a durat până la expirarea primei convenții comerciale cu Austro-Ungaria, la care dată s'a încetat cu exportul vitelor în Austria.

Inițierea Băncii Naționale a României, la care a participat și Statul, a adus drept urmare încetarea emisiunii de monedă prin Banca României. Tot din acel moment au început să se înființeze bănci românești, cărora Banca Națională le-a deschis credite, așa că de atunci a luat naștere o stare de lucruri cu totul specială. Băncile care își aveau origina la Viena și Budapesta își scontau portofoliul în aceste orașe; iar băncile românești, ale căror inițiatori erau mai mult creștini ortodoxi decât români, cu foarte rare excepții adevărat românești, deveniră clienți protejați ai Băncii Naționale. Într'un spațiu de timp foarte scurt industria bancară luă o mare desvoltare și foarte mulți români din toate clasele sociale deveniră bancheri; iar băncile cu capital străin fură silite să se romanizeze, ca să poată căpăta credit la Banca Națională; pe când intrarea României în mod din ce în ce mai intens în relații comerciale cu străinătatea impuse tuturor băncilor nevoia de credit internațional.

Referitor la starea de azi a întreprinderilor de bancă din vechiul regat, articolul din chestiune constată că băncile de azi nu se mai mulțămesc să împrumute altora bani în scopuri comerciale și industriale ci singure fac asemenea afaceri prin creierea de societăți comerciale și industriale pe seama lor. «În direcțiunea aceasta» — mai adaugă autorul — «sunt în luptă doi factori esențiali: capacitatea în meserie a unora, elevi direcți ai școlii vieneze de bancherie, și influența politică a altora, foști sau viitori miniștri, acaparatori ai avuțiilor naturale ale țării, pe cari ei le administrează pe rând în folosul direct al instituțiilor, ce le aparțin.

Azi avem multe și mari bănci, dar foarte puțini bancheri, capabili, la înălțimea situației ce ocupă».

Iată niște constatări nu tocmai măgulitoare pentru marile bănci din regat, constatări, pe cari noi, mărturisim, că nu ne bucurăm a le putea înregistra, ba cari am dori chiar să nu fie într-o toată adevărate.

Un cuvânt către instituțiunile economice din Ardeal.

«Solidaritatea», federala băncilor românești de dincoace de Carpați, și-a reluat activitatea, întreruptă din cauza evenimentelor celor doi ani din urmă. Ea este hotărâtă să reprezinte și să apere — azi mai mult ca ori și când — interesele instituțiilor financiare și economice din Ardeal, interese, pe cari le înțelege și le simte mai bine ca ori și care alte corporațiuni similare. Își dă seamă, că va avea o luptă greă, în care nu se poate sprijini decât numai pe

puterile proprii. Ajutor și sprijin din alte părți nu are la ce aștepta. Interesele celor mari și tari — oameni și instituțiuni — sunt altele, decât ale celor mici și slabi, pe care îi reprezintă «Solidaritatea». Și ori cât-de mult am dori să fie altfel, aceasta așa este și așa va rămânea. Exemplele o dovedesc. Astfel, ca să amintim un caz recent, putem spune, că în acțiunea ei împotriva taxei, așa zisă «de rambursare» de 5%, taxă nedreaptă și păgubitoare, «Solidaritatea» n'a obținut sprijinul nimănui, dintre cei al căror cuvânt e hotărâtor în această țară. Nu l-a obținut, deși înșiși miniștrii de resort au recunoscut, că taxa din chestiune e rezultatul unei hotărâri pripite și greșite. În curând «Solidaritatea» va trebui să intervină în chestiunea impozitelor societăților pe acțiuni, impozite de 8—10 ori mai mari ca cele din România veche și pe cari ardelenii, cu toată unirea, le-au plătit și le plătesc din greu. Suntem curioși să vedem, găsi-se-va cineva dintre cei mari și tari, care să le ia apărarea dreptei lor cauze. Abia credem. Iar dacă lucrurile stau astfel, e un interes comun, să ne strângem rândurile, grupându-ne în jurul «Solidarității», care în curând, prin modificarea statutelor sale, va deschide calea tuturor instituțiilor financiare și economice din Ardeal, ca să-i poată da sprijinul moral și material, de care are nevoie în acțiunile ei viitoare.

Facem deci un apel călduros către toți cei interesați să se însirue în rândul membrilor «Solidarității», pentruca împreună «prin noi înși-ne», să ne eluptăm drepturile și să ne apărăm interesele.

Plata celor 40%.

Gvernului nostru i-a succes să facă din această foarte simplă și precisă operațiune, cum ar fi trebuit să fie, o problemă dintre cele mai greu de deslegat și să fiină țara întregă într'o continuă nesiguranță și agitație. Noi ne-am abținut anume în timpul din urmă de-a mai veni cu informațiuni asupra acestei nenorocite chestiuni, crezând că vom ajunge în fine odată acolo, ca să putem da o informațiune absolut precisă, dar înzadar am așteptat.

Ziarele din capitală anunță ca ceva de tot sigur că plata celor 40% s'a început la 14 crt. în «teritoriile alipite», ceea ce însă nu corăspunde realității. Acum e vorba că se vor începe plățile Luni la 21 crt. Se vor face prin *organele administrațiilor financiare*, cari vor reținea din sumele de plată toate dările restante până la 1 Aprilie 1921 ale titularilor, deși după ordonanța Secretariatului general al finanțelor din Cluj Nr. 44 din 14/II 1921 plata ar fi fost a se începe la 18/II 1921.

Cu aceasta ocazie se va reținea ca spese de schimb 5% după sumele peste 50,000.— Lei. După unele ziare, ba chiar după informațiile date de delegatul ministeriului de finanțe în Ardeal, dl Manoilă,

detragera celor 5%, s'ar face deja la sume de peste 50,000— Cor.

La sate plata se va face de comisiunile cari au funcționat și la preschimbarea Coroanelor.

Diferințele în plus trecute cu ocaziunea schimbului în chitanțele de 40% se vor plăti numai atunci dacă acele plusuri sunt justificate și încuviințate din partea comisiilor de judecată instituite pe lângă oficiile Băncii Naționale.

Acestea sunt știrile ce le putem da azi referitor la plata celor 40%, știri cari caracterizează și nu desmint pe conducătorii și stările prea bune noastre țări, care-i suferă.

Mai avem de adăugat numai atâta că din partea «Solidarității» s'au făcut cele mai energice demersuri la guvern spre a se absta dela subtrăgerea celor 5% la bănci și că punctul de vedere a fost recunoscut ca corect și bun din partea celor mai înalți factori competenți. Rezultatul final în această privință nu ne este cunoscut însă nici până în acest moment. Băncile noastre să nu se prea grăbească a-și încasa cele 40%, căci nu este exchis să intervină vre-o schimbare în privința detragerii celor 5% din pretenșiunile lor.

Banca Națională.

Raportul Consiliului de Administrație pe anul 1920.

Banca Națională publică raportul consiliului de administrație către adunarea generală a acționarilor ce va avea loc la 20 Februarie 1921.

Nu s'a muncit; nu s'a câștigat.

Raportul constă cu părere de rău că speranțele formulate asupra anului 1920 nu s'au tradus în fapt pentru că lozinca generală n'a fost muncă și economie. S'a lătit în țara noastră credința că o recoltă bună și abundentă va fi în stare nu numai să ajute ci chiar să desăvârșească refacerea țării. S'a scăpat din vedere că agricultura după război e lipsită de brațele celor opt sute de mii de viteji căzuți pe câmpul de onoare; că e lipsită de uneltele agricole luate de vrăjmaș cu retragerea.

În loc de a ne îngriji de acestea, am permis o enormă importare de obiecte nefolositoare și de lux. Așteptările nu s'au realizat, par'că însăși natura a ținut să ne amintească că nimic bun și temeinic nu se poate face fără muncă și sacrificii. Azi suferim adânc vina de a fi neglijat căile de comunicație, administrând greșit puținul ce-l aveam la căile ferate. Nu e vorba de a se acuza cineva; răspunzători sunt toți acei ce fac parte din stratele conducătoare ale acestei țări.

Operațiunile Băncii.

Intrând în explicația afacerilor din 1920, raportul amintește convențiunea din 19 Octomvrie 1919 în

care se spunea că împrumutul de atunci e ultimul ce-l acordă Banca Statului.

În cursul anului 1920, Banca Națională a început operația *retragerei coroanelor, rublelor și biletelor ale Băncii Generale*.

Prin această operațiune se pune capăt haosului monetar care exista la noi ca o consecință fatală a întrupării României-Mari.

Scăpată de grija de a mai împrumuta guvernului sume pentru acoperirea cheltuielilor zilnice, Banca a putut să-și îndrepte privirea întru ajutorarea țării în refacere.

Soldul portofoliului evacuat și care se ridica în Iulie 1917 la 8 milioane s'a încasat aproape integral. Soldul portofoliului la 31 Decemvrie a fost în total de 702 milioane producând un venit de 27 milioane.

Suma rămasă ca sold la 31 Decemvrie 1920 asupra împrumuturilor pe depozite de efecte este de 118 milioane.

Tezaurul de aur.

În ceea ce privește tezaurul de aur al Băncii, el s'a compus la 31 Decemvrie 1919, de 493 milioane (din care 315 milioane la Moscova, 80 milioane la Berlin, 98 milioane la Londra și 13 milioane în centrala).

Suma de mai sus s'a mărit în cursul anului 1920 cu 356,000 lei, astfel că la 31 Decemvrie 1920, totalul e de 495.458,977.83.

După informațiile Băncii, aurul român depus la Kremlin e intact.

Reichsbank din Berlin declară că ține la dispoziția Băncii Naționale a României cele 80 milioane aur de mai sus. Tot așa, și cele 98 milioane aur ce se află la Banca Angliei, sunt la dispoziția Băncii.

Unificarea monetară.

În privința retragerii coroanelor, rublelor și biletelor Băncii Generale, raportul comunică următoarele:

Totalul coroanelor depuse la schimb în vechiul regat, Bucovina și Ardeal e de 8,580 milioane. Asupra acestei sume s'a plătit în lei, 60 la sută, 2,404 milioane, asupra cotei de 40 la sută s'a plătit autorităților 437 milioane, rest de plată un miliard, 448 milioane, 410,554 lei.

Totalul rublelor retrase din circulație a fost de 1.289 milioane: asupra acestei sume s'a plătit în lei 60 la sută, 511 milioane; asupra cotei de 40 la sută s'a plătit autorităților 68 milioane, rămâne de plată 422 milioane lei.

Din notele emise sub ocupație de Banca Generală s'au retras 677 milioane în bilete de 1000 lei.

În rezumat, Banca Națională a plătit:

Pentru coroane, în Ardeal, Bucovina și vechiul regat 2.841.634,433 lei;

Pentru ruble, în Basarabia și vechiul regat, lei 579.330,378;

Pentru biletele Băncii Generale lei 677,332,000.
Total general lei 4.098.296,811.

Pe lângă cota de 40 la sută pentru coroane și ruble, ce se urcă la 1,870 milioane, va mai rămâne de plată pentru biletele mai mici de 1000 lei ale Băncii Generale. Pentru desăvârșirea acestei operațiuni Banca a acordat ministerului un nou împrumut de 2 jum. miliarde lei prin convenția din 5 Ianuarie 1921.

Casa de compensație instituită în localul Băncii Naționale și care a început să funcționeze la 2 Februarie 1920, a dat rezultate ce au întrecut așteptările. Mișcarea generală a acestui Clearing a întrecut 14 miliarde. Experiența dobândită va permite introducerea de îmbunătățiri noi.

Subscrieri.

Pletora monedei în circulație și mai ales patima de câștig ce a cuprins lumea după război, explică mulțimea de subscripții pentru întreprinderi noi sau pentru sporiri de capital la băncile vechi.

În 1918, subscrierile se ridicau la 1,001 milioane;

La finele anului 1919, se constată subscripțiuni la Bănci (795 milioane, la societăți industriale 912 milioane, la diverse 173 milioane) în total 1,880 milioane;

La finele lui 1920, avem la bănci 1,442 milioane, la societăți industriale 3154 milioane, diverse 352 milioane, total 4,949 milioane.

S'au făcut în bursă subscrieri pentru acțiuni emise pentru întreprinderi ce nici nu existau, prime fantastice.

Schimbul.

Schimbul a urmat danțul lui necănat spre scădere. Început la Ianuarie 1920 cu cota de 27.77 a ajuns la finele anului la 21. El scapă de ori ce logică: îndreptarea situațiunii nu poate proveni de cât de muncă producătoare. Cu un import de 3622 milioane pe anul 1919 și cu un export de 103 milioane valuta nu se poate ameliora.

Beneficiile.

Raportul dă apoi amănunte asupra mișcării acțiunilor Băncii, asupra fondului de rezerve care atinge 60 milioane, asupra valorilor în păstrare (250 mil.)

Sumele ce revin Statului din beneficiile Băncii pe anul 1920 se ridică la 10.3 milioane.

Beneficiile brute se urcă la 61.3 milioane, din care scăzându-se cheltuielile de 46.7 milioane, rămâne un beneficiu net de 14.7 milioane. După toate noțiunile statutare se distribuie acționarilor un beneficiu de 320 lei de acțiune.

(«Argus»).

CRONICĂ.

„Institutul economic românesc“ despre care am vorbit în unul din numerii trecuți ai «Rev. Economice» a adresat, prin Banca Națională și Camerele de comerț și industrie, apeluri către instituțiunile economice din Ardeal să intre în rândul membrilor. Cotizația anuală este $\frac{1}{2}\%$ dela capitalul de acțiuni.

Noi ne-am precizat punctul nostru de vedere față de noul institut. I-am recunoscut îndreptățirea și foloasele ce le poate aduce. Am arătat însă, că avem și interesele noastre specifice, pe cari ni le putem apăra mai bine prin instituțiunile noastre și îndeosebi prin «Solidaritatea». Prin urmare băncilor și întreprinderilor noastre le stă în liberă voie să facă, ce vor crede de bine.

Creдем, că lucrul cel mai nimerit ar fi, să urmărim practica din trecut, să rămănem grupați în cadrele «Solidarității», care însă — de i se va face cu puțință — ne va putea reprezenta și va putea lucra și cu «Institutul economic românesc». După cum suntem informați această atitudine au luat-o deja unele bănci mai mari ale noastre, în frunte cu «Albina».

O convenție cu Ceho-Slovacia. E pe cale de a se încheia o convenție comercială româno-cheoslovacă. Hotărâri au fost luate în ceea ce privește un tarif vamal, un tratament reciproc relativ la comerț și industrie, deasemenea pentru mărfurile cheo-slovace cărora li se vor aplica în România tariful dinaintea războiului plus un agio oarecare.

În chestiunea taxei de 5%. Cu toate asigurațiile date de unii miniștri și cu toate insistențele ministrului de finanțe, care a recunoscut nedreptatea ce se face băncilor noastre, se pare, că guvernul ezitează să cedeze.

La o interpelare a deputatului *Voicu Nătescu*, care a citit în parlament memoriul băncilor, ministrul de interne a recunoscut și el, că s'a făcut o greșală. E de neînțeles deci, de ce nu se repară această greșală?

Avem informațiuni, că se va mai face o intervenție în această chestiune prin șeful partidului național. Dacă și aceasta va rămănea fără rezultat, va fi o nouă dovadă de puțină bunăvoință cu care sunt tractate interesele Ardealului.

Spicuri din bilanțuri pro 1920. «Banca rurală» Craiova la un capital de acțiuni de Lei 1.000,000 și fonduri de Lei 425,691.— cu active de rotund 6.400,000.— arată un beneficiu brut de Lei 1.032,104.50 și net de Lei 794,309.—, deci 55% după capitalul de acțiuni și fondurile de rezervă ale societății sau 77% după capitalul de acțiuni fără fonduri.

În comparație cu datele foarte grăitoare de mai sus constatăm că *Oraviciana* din Oravița Montană o bancă foarte solidă ardelenescă la un capital tot de Lei 1.000,000.— și fonduri de Lei 950,720.07 (deci dublu de mari față ca ale Băncii Rurale din Craiova) cu active de rotund Lei 8.000,000.— arată un beneficiu brut de Lei 411,156.27 și net de Lei 193,734.03 deci 10% după capitalul de acțiuni și fondurile societății, sau 20% după capitalul de acțiuni fără fonduri.

In chestiunea efectelor publice depozitate in Ungaria, guvernul din Budapesta s'a arătat dispus a aştepta sosirea acolo a misiunii române spre a o regula împreună cu aceasta.

Comerţul englez. După o dare de seamă a camerei de comerţ din Londra, pentru luna Ianuarie, importul a atins 1.175,583 l. st. cu o diminuare de 600 mii l. st. in raport cu Ianuarie trecut. Exportul mărfurilor engleze se ridică la 92.750,094 l. st. cu o diminuare de 3 milioane, faţă cu Ianuarie 1920.

Scăderea preţurilor in Anglia. Un tablou statistic arată că preţul alimentelor care la 1 Noembrie tr. era cu 191%, dela 1 Ianuarie este numai cu 178% mai urcat ca înainte războiului.

Germania şi România. Ministerul comerţului şi al industriei comunică: Industriaşii, Casele de export, precum şi toţi ceilalţi interesaţi sunt înştiinţaţi că in virtutea unei deciziuni a consiliului de miniştri, pentru a importa maşini şi material din ţările centrale, cu garanţia oficială că aceste articole nu vor fi sechestrate de statul român in contul datoriei Imperilor centrale faţă de România, trebuie să se obţină o autorizaţie a consiliului de miniştri pentru fiecare caz in parte.

Această autorizaţie va fi cerută ministerului de industrie (direcţia generală) arătând in cerere toate detaliile necesare.

Diverse. Societatea română «Letea» pentru fabricarea hârtiei la un capital de 20 milioane, prezintă pe 1920 un beneficiu net de lei 2.828,549-90.

In curând in Italia se va emite hârtie de stat cu avantajii speciale pentru a se putea atrage capitalurile disponibile.

La Veneţia se găsesc sub pavilion român 7 torpiloare care aparţinuseră marinei austro-ungare şi care ni-au fost recunoscute prin tratatul de pace. Aceste torpiloare vor fi aduse in ţară după ce vor fi reparate.

Raportul consiliului de administraţie al Băncii Naţionale dă amănunte asupra mişcării acţiunilor Băncii, asupra fondului de rezervă care atinge 60 milioane, asupra valorilor in prăstrare 250 milioane. Sumele ce revin statului din beneficiile Băncii pe anul 1920 se ridică la 10,8 milioane.

Beneficiile brute se urcă la 61,5 milioane, din care scăzându-se cheltuielile de 46,7 milioane, rămâne un beneficiu net de 14,7 milioane. După toate noţiunile statutare, se distribuie acţionarilor un beneficiu de 320 lei de acţiune.

In camera franceză se va veni cu un proiect de lege prin care se autoriză Banca Franţei de-a emite pe lângă cele 38 miliarde de bilete in circulaţie alte 150 miliarde, cu scopul de-a mobiliza creanţa Franţei asupra Germaniei. Aceste 150 miliarde de franci vor avea următoarele întrebunţări: se vor plăti lucrările de reconstrucţie ale regiunilor dăunate, pentru a rambursa bonurile apărării naţionale şi pentru a putea întrebunţa o parte la o amortizare importantă a rentei franceze.

„CREDITUL BĂNĂŢAN“, societate anon. in Lugoj.

CONCURS.

Prin aceasta publicăm concurs cu termen până la 15 Martie 1921 pentru următoarele posturi:

1. Director-conducător şi
2. Şef-contabil.

La petiţiile de concurs sunt a se anexa:

- a) Certificat de studii;
- b) Certificat de moralitate;
- c) Eventual certificat de serviciu;
- d) Curriculum vitae.

Cei cu praxă de bancă şi comercială sunt preferiţi.

Cererile sunt a se adresa către Consiliul de administraţie a societăţii anonime «Creditul bănăţan» in Lugoj. (Edificiul tostei filiale a Băncii Austro-Ungară).

Lugoj, la 10 Februarie 1921.

1-2

Consiliul de administraţie.

„CETATEA“,

bancă economică-comercială, s. a. in Braşov.

CONCURS.

Prin aceasta publicăm concurs cu termen până in 1 Martie 1921 pentru următoarele posturi:

1. La centrală in Braşov: 2 posturi de **cassar**, 2 posturi de **contabili** cu praxă, 2 posturi de **practicant**, 1 post de **correspondent**, 1 post de **dactilografă**, şi un **şef de magazie** cu cautiunea recerută.

2. La Sucursala in organizare din Gherla: 1 **şef-contabil** şi 1 **cassar**.

3. La Sucursala in organizarea din Satu-mare: 1 post de **şef-contabil**.

4. La Sucursala in organizare din Târgul-Murăşului, Cluj, şi Bucureşti câte un post de **director** şi câte un **cassar-contabil**.

5. La Sucursala in funcţiune din Odorheiu un post de **contabil**.

6. La Sucursala in funcţiune din Topliţa română un post de **contabil-cassar**.

Condiţiunile de salarizare sunt cele provăzute in pragmatica in vigoare a funcţionarilor.

După un an de serviciu de probă, toţi vor fi definitivai, urmând a se împărtaşii de drepturile la fondul de pensiuine a funcţionarilor.

La petiţiile de concurs sunt a se anexa:

- a) Certificatul de absolvire al studiilor;
- b) Certificat de moralitate;
- c) Eventualul certificat de serviciu;
- d) Curriculum vitae.

Cei cu praxă de bancă şi comercială, şi absolvenţii şcoalei comerciale superioare, eventual ai Academiei, sunt preferiţi.

Petiţiile sunt a se adresa către Direcţiunea generală a institutului «Cetatea», Braşov.

Braşov, la 28 Decembrie 1920.

2-2

Direcţiunea generală

„ȘOIMUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Ocnele-Murășului.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ȘOIMUL», se convoacă prin aceasta la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 11 Martie 1921, ora 10 a. m., în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1920.
3. Prezentarea bilanțului pe 1920, hotărâre asupra absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Hotărâre în chestia fuzionării cu institutul de credit și economii «Izvorul», Alba-Iulia.
6. Eventuale propuneri.

Pentru cazul că nu s'ar prezenta numărul de acționari prescris în statute, prin aceasta se convoacă nouă adunare generală anuală, pe 18 Martie 1921, care se va ține fără considerare la numărul acționarilor prezenți.

Acționarii cari doresc a lua parte la adunarea generală, sunt rugați să-și depună acțiunile, conform statutelor, la cassa institutului, ori la institutele: «Ardeleana», Orăștie, «Izvorul», Alba-Iulia și «Albina», Sibiu.

Ocnele-Murășului, la 4 Februarie 1921.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1920.		Pasiva.	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Cassa	8,464.60	Capital	100,000.—		
Escont	45,101.50	Fond de rezervă	8,058.89		
Cambii cu acoperire hipotecară	179,995.—	Fond de amortizare	6,408.13		
Efecte	171,244.50	Fond cultural	242.34	14,709.36	
Conturi-Curente debitoare	62,485.—	Depuneri spre fructificare		300,302.24	
Anticipații	19,918.42	Depozite de cassă		30,338.48	
		Conturi-Curente creditoare		24,637.74	
		Diverși creditori		8,349.40	
		Profit transpus	584.30		
		Profitul anului 1920	8,287.50	8,871.80	
	487,209.02				487,209.02

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Interese la depuneri	11,554.59	Profit transpus	584.30		
Chirie și spese de birou	4,573.29	Interese la cambii	14,655.38		
Dare	3,000.—	Interese la efecte	3,075.—		
10% la interese de depuneri	1,155.46	Interese la Conturi-Curente	8,455.—	26,185.38	
Salare	13,525.—	Diverse venite		11,480.12	
Profit transpus	584.30	Provizii		4,430.34	
Profitul anului 1920	8,287.50				
	42,680.14				42,680.14

Ocnele-Murășului, la 4 Februarie 1921.

Petru Roșca m. p., director-executiv.

Pentru contabilitate: Gheorghe Erdelyi m. p.

DIRECȚIUNEA:

Dr. A. Vlad m. p., președinte.

Ioan Moldovan m. p., vice-președinte.

Iuliu Ilian m. p.

I. Mihai m. p.

Gh. Moldovan m. p.

Nicolae Galea m. p.

Petru Roșca m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Dr. Ioan Oltean m. p.

Constantin Lalu m. p.

Emil Pop m. p.

„GORONUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Aiud.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «GORONUL», societate pe acții în Aiud, sunt invitați la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Duminică în 6 Martie st. n., la 2 ore p. m.*, în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, examinarea și aprobarea bilanțului pe 1920, împărțirea profitului și darea absolutului.
3. Raport despre rezultatul emisiunii III și urcarea capitalului.
4. Modificarea §§-ilor 4, 6, 8, 10, 18, 20, 21, 26, 27, 32, 33, 36, 38, 39, 41—66.
5. Alegerea și întregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere conform statutelor schimbate.
6. Debaterea și aprobarea statutelor fondului de pensiuine.
7. Fixarea marcelor de prezență pe 1921.
8. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare în persoană s'au prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și plenipotențele cel mult până la 5 Martie 1921 ora 9 a. m. la cassa institutului nostru, sau cel mult până la 3 Martie ora 9 a. m. la cassa vreunuia din institutele românești.

Intrucât din lipsa de acționari ori acții reprezentate adunarea nu s'ar putea ținea, prin aceasta se convoacă pe 27 Martie, 2 ore p. m., o nouă adunare generală cu acelaș program și cu drepturile din §. 21 a statutelor.

Aiud, la 28 Ianuarie 1921.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1920.		Direcțiunea.	
		Lei b.		Pasiva.	
				Lei b.	
Cassa în numărar	81,644.16			Capital social: Emisiunea I—II	300,000.—
Cuponi	4,001.25	85,645.41		Emisiunea III	347,530.—
Cambii cu giranți	873.80			Fond de rezervă	44,440.—
„ cu acoperire hipotecară	687.10	156,090.—		Fond cultural	2,121.26
Efecte		159,935.96		Fond de pensiuini	7,000.—
Cont-Curent		2,117,512.52		Depuneri spre fructificare	1,546,917.94
Realități (casele și magazinele instit.)		219,532.85		Cont-Curent	915,653.—
Debitori		185,340.58		Depozite de cassă	143,087.—
Marfă		26,034.—		Diverse	5,344.74
Intreprinderi (fabrica de ghete și oțet)		425,453.61		Dividendă neridicată	8,855.39
Monete		8,750.—		Spese de emisiune	9,711.45
Mobiliar	116.91			Interese transitorii	960.30
10% amortizare	11.69	10,522.—		Profit curat	63,195.85
		3,394,816.93			3,394,816.93

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.	
		Lei b.		Lei b.	
Interese:				Interese:	
de Cont-Curent	64,515.93			la cambii cu giranți	6,405.49
de depuneri ridicate	1,144.21			la cambii hipotecare	3,235.99
de depuneri capitalizate	45,766.07	111,426.26		de Cont-Curent	164,347.68
Salare		46,510.—		la efecte	5,291.25
Dări de depuneri	8,748.22			Venite dela mărfuri	72,148.30
„ de stat și comunală	15,343.10	21,091.32		„ dela monete	9,376.43
Competința de timbru		1,702.35		Chirie	1,000.—
Marce de prezență		857.50		Proviziuni	8,099.15
Spese de birou		23,952.01			
10% amortizare din mobiliar		1,169.—			
Profit curat		63,195.85			
		269,904.29			269,904.29

Aiud, la 31 Decemvrie 1920.

Dr. Nicolae Marcu m. p., director.

Țiți Dr. N. Marcu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Pop m. p., prezid. Ieronim Man m. p. Partenie Crișan m. p. Nicolae Radu m. p.
Emil Cheșceș m. p. At. Roșian m. p. Muntean m. p. Dr. Ioan Maior m. p. Candin Suciu m. p.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile.

Aiud, la 28 Ianuarie 1921.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

T. L. Bitea m. p., prezid. Sim. Marcu m. p. Traian Rațiu m. p. I. German m. p. Mărian Sasu m. p.

„VICTORIA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Arad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «VICTORIA», prin aceasta se invită, conform §-lui 27 din statute, la

a XXXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad, la 20 Februarie 1921, la 11 ore înainte de amiază, în localitățile institutului (Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 2).

OBIECTELE:

1. Raportul direcțiunii, al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii venitului curat.
3. Modificarea §§-ilor Nr. 6, 12, 24, 27, 41, 53, 56, 67 și 83 din statute.
4. Alegerea de 2 membri în direcțiune.
5. Fixarea marcelor de prezență.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiaji, în sensul §-lui 22 din statute, sunt rugați a-și anunța la direcțiune dreptul lor de participare la adunarea generală și eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Arad, 10 Februarie 1921.

Direcțiunea institutului.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1919.		Pasiva.	
		Lei b.		Lei b.	
Casa în numărar și bon	9,366,188.95			Capital societar 40,000 acții à Lei 100	4,000,000.00
Monete	5,187.13	9,371,376.08		Fond general de rezervă	500,000.00
Capitale elocate la alte bănci		6,415,523.00		Fond special de rezervă	3,231,961.04
Cambii		15,742,585.55		Fond pentru diferența de curs la efecte	100,000.00
Imprumuturi ipotecare		537,017.00		Fond de pensuni	275,916.31
Imprumuturi în Cont-Curent cu acop. hip. și efecte și cereale		24,339,358.37		Depuneri spre fructificare pe libele	25,881,571.61
Avansuri pe efecte		14,012.00		Dep. în Cont-Curent la dep. de casă	14,753,086.78
Efecte proprii		6,328,087.50		Contribuție la depuneri	65,840.78
Realități proprii:				Creditori	13,236,956.97
Casele institutului din Arad Bulev. Regele Ferdinand I și 2	175,000.00			Dividendă neridicată	42,467.00
Casa institutului filiala din Chișineu	22,500.00			Interese acționarilor emisia V.	73,764.20
Casa institutului filiala din Șiria	7,000.00			Interese transitoare anticipate	332,687.03
Casa institut. filiala din Borșineu	30,000.00			Profit transpus din anul trecut	68,376.72
Realități cumpărate la licitație publică de vânzare	43,440.48	277,940.48		Profit curat	463,331.54
		63,025,899.98			531,708.26
					63,025,899.98

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		Lei b.		Lei b.	
Interese pentru depuneri spre fruct. pe libele	623,077.44			Venit transpus din anul trecut	68,376.72
Interese pentru dep. în Cont-Curent	235,055.92	858,133.36		Interese:	
Spese:				dela cambii	710,955.56
Salare	87,338.11			dela imprumuturi ipotecare	82,872.34
Bani de cvartir	26,791.25			dela avansuri pe efecte	900.60
Imprimare, diverse plăți și spese de birou	253,578.35			dela capitale elocate la alte bănci	121,027.54
Porto poștal	13,143.02			dela imprumuturi în Cont-Curent	777,739.63
Chirie	4,265.63	385,116.36		dela efecte proprii	58,764.05
Marce de prezență		1,800.00		1,752,259.72	
Contribuție	33,040.83			Provizii și alte venituri	62,856.81
Dare după interese de depuneri 10%	85,812.57	118,853.40		Profit la valute	10,813.07
Venit transpus din anul trecut	68,376.72			Chirii	1,365.06
Profit curat	463,331.54	531,708.26			
		1,895,611.38			1,895,611.38

Arad, la 31 Decembrie 1920.

George Adam m. p., director-executiv.

Virgil Antonescu m. p., secretar, șef contabil.

DIRECȚIUNEA:

Mihail Velicu m. p., preș. Dr. Nic. Clacian m. p. Traian Vatian m. p. Axente Secula m. p. Roman R. Clorogariu m. p., v.-preș.
Dr. Aurel Demian m. p. P. Trația m. p. Dr. Sever Ispravnic m. p. Procopiu Givulescu m. p. Dr. Șt. C. Pop m. p.
Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele instit.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. C. Ardelean m. p., președinte. Dr. Ioan Nemet m. p. Aurel St. Suluțiu m. p. Ilie Papp m. p.